

## Το μυστικό του Γάμου και η προδοσία του διαζυγίου.

/ [Γενικά Θέματα](#)



*Παιδικοί Αρραβώνες, 1877. Λάδι σε μουσαμά. Νικόλαου Γύζη Πηγή: [www.lifo.gr](http://www.lifo.gr)*

Του Βασίλειου Ευσταθίου

Δρ. Φυσικού, πτ.ΕΚΠΑ Κ.Θεολογίας.

Ο γάμος της Κανά.

Εισαγωγή.

Στην εποχή που ζούμε σήμερα, ο γάμος, μια ανθρώπινη πραγματικότητα συνομήλικη του ανθρώπινου γένους, συναντάται σε κατάσταση σύγχυσης, που οπωσδήποτε δεν έχει παρόμοιο προηγούμενο σε τέτοια έκταση όπως έχει στις μέρες μας. Αν και υπήρχαν στο παρελθόν κάποια φαινόμενα που δεν είναι συμβατά με το γάμο, όπως τουλάχιστον θα τον εννοούσαν οι περισσότεροι – ανάμεσα σε πρόσωπα διαφορετικού φύλου, μονογαμικό, ισόβιας προοπτικής –, ωστόσο στις μέρες μας τέτοια φαινόμενα, όπως είναι οι δεύτεροι ή και τρίτοι γάμοι, μετά από διαζύγια που ακολουθήσαν από τον πρώτο ή και δεύτερο γάμο (μπορεί η πολυγαμία να μην συναντάται πλέον, όχι τουλάχιστον στον αναπτυγμένο δυτικό κόσμο,

ωστόσο οι δεύτεροι, τρίτοι γάμοι ήρθαν προς αντικατάσταση αυτής), οι εκτός γάμου σχέσεις, οι σχέσεις μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου (ομοφυλοφιλία) έχουν πάρει μεγάλη διάσταση, οδηγώντας έτσι αυτόν στην κρίση που όλοι μας γνωρίζουμε. Και έτσι, ενώ ο θεσμός του γάμου, αιώνες τώρα μέσα στην ανθρώπινη ιστορία, είναι άρρηκτα δεμένος με τις ανθρώπινες θρησκείες, παραδόσεις, πολιτισμούς, κοινωνίες των διαφόρων λαών, ωστόσο σήμερα ούτε αυτός δεν εξαιρέθηκε από την βαθιά κρίση των αξιών της εποχής μας, και μέσω άλλων σημαντικών πτυχών του ανθρώπινου βίου, που χαρακτηρίζουν τον άνθρωπο και τον καθιστούν αυτό που είναι, βάλλεται και αυτός και αμφισβητείται και γίνεται προσπάθεια για τη υποβάθμισή του εξισώνοντάς τον με τις εκτός γάμου σχέσεις, όπου επιδιώκεται να διαχωριστεί από την οικογένεια που θεωρούνταν ως τώρα αχώριστο ζεύγος.

Με αγάπη.

Σχέσεις εντός και εκτός γάμου.

Το πώς όμως θα κατανοήσουμε τι είναι γάμος, και ποια σημασία θα του αποδώσουμε, και πως θα τον εκτιμήσουμε, εξαρτάται άμεσα από το ανάμεσα σε ποια 'πρέπει' κινείται η ζωή μας, δηλαδή ποιο είναι το ηθικό πλαίσιο μέσα στο οποίο κινείται και πάνω σε ποιες αξίες οικοδομείται. Αυτό το ηθικό πλαίσιο βέβαια μέσα στο οποίο κινείται ο καθένας καθορίζεται από τα πιστεύω που έχει και την κοσμοθεωρία του. Όμως εδώ, απλά ας εξετάσουμε μια ζωή εντελώς ελεύθερης ηθικής, χωρίς φραγμούς, που σήμερα αυτή προβάλλεται έντονα και διαφημίζεται ως πρότυπο μίμησης. Στην περίπτωση αυτή, όπου πάντα η ανθρώπινη ύπαρξη νοείται και αξιολογείται εξολοκλήρου σωματικά-υλικά, και η ψυχική της διάσταση παραβλέπεται, τότε ο γάμος δεν μπορεί να είναι τίποτα περισσότερο από μια εκτός γάμου σχέση, και ένα διαζύγιο μπορεί να θεωρείται ως εν ανάγκη αποτελεσματική λύση, την οποία δεν υπάρχει λόγος κάποιος να προσπαθεί να την αποφύγει, αν η σχέση συναντά κάποιες σοβαρές δυσκολίες.

Είναι λοιπόν σαφές και εύκολα κατανοητό, ότι αν κάποιος επιλέγει να ζει χωρίς περιορισμούς ηθικούς και αξίες, δεν μπορούμε να τον πείσουμε, ούτε τι αποτέλεσε και αποτελεί ο γάμος μέσα στο πέρασμα των αιώνων της ανθρώπινης ιστορίας, ούτε και τι σημασία έχει για τον άνθρωπο. Αντίθετα κάποιος που στηρίζεται σε ηθικές βάσεις (όταν κάποιος αναγνωρίζει ότι εκτός του σωματικού μέρους έχει και το ψυχικό, όπου μάλιστα το δεύτερο έχει αξία μεγαλύτερη από το πρώτο, τότε είναι δυνατό να μην παραβλέπει την σημασία του ψυχικού οφέλους για χάρη του σωματικού, αλλά και να δώσει προτεραιότητα στην μέριμνα γι αυτό, με τις ανθρώπινες αξίες να μπορούν να βρουν τόπο στην ζωή του), αυτός είναι σε θέση να κατανοήσει την σημασία του γάμου, και μάλιστα του ισόβιου μονογαμικού, ως

εκδήλωση αγάπης και σεβασμού σε ένα συγκεκριμένο άλλο πρόσωπο, προς το οποίο, έχοντας το επιλέξει με τη θέλησή του ως σύντροφό του (ή και ακόμα και αν δεν το έχει επιλέξει εντελώς ελεύθερα με τη θέλησή του, όμως έχει δεχτεί να είναι πλέον ο σύντροφος του), έχει πια την πρόθεση να αφιερώσει τη ζωή του στο εξής στη σχέση του μαζί του (αλλιώς δεν πρόκειται για φυσιολογική περίπτωση, αλλά αντιφατική και παράλογη, να παντρευτεί κάποιος δηλαδή το σύζυγό του χωρίς να θέλει την σχέση μαζί του). Σε αυτή την περίπτωση μπορεί επομένως κάποιος να αντιληφθεί ότι ο γάμος είναι κάτι εντελώς διαφορετικό ουσιαστικά από μια απλή σχέση που γίνεται κατά κύριο λόγο για την σωματική ικανοποίηση και ευχαρίστηση των εμπλεκομένων, αλλά και λόγω ανάγκης συντροφικότητας, χωρίς όμως να έχει ισόβιο προοπτική και ασχέτως από τον σκοπό δημιουργίας οικογένειας, όπως αυτός υπάρχει στο γάμο. Σε αυτή την περίπτωση λοιπόν, μπορούν οπωσδήποτε να υπάρξουν και οι προϋποθέσεις, ώστε να απορριφθεί κάθε αποδοχή οποιασδήποτε ομοφυλοφιλικής πρόθεσης και προδιάθεσης, ως αντίθετης στη φύση, που είναι παράλογη και ασυμβίβαστη με την δυνατότητα του ανθρώπου να είναι ανώτερός αυτής, αφού έχει και λογική ψυχή, και που επομένως δεν μπορεί να εναρμονιστεί με κανένα τρόπο με την έννοια της οικογένειας και του γάμου, από τον οποίο προκύπτει η οικογένεια.

Έχοντας τοποθετηθεί πάνω σε μια τέτοια ηθική βάση λοιπόν, όπου ο άνθρωπος γίνεται αποδεκτός ως ψυχοσωματικό ον (και τέτοια βέβαια είναι και αυτή της Χριστιανικής πίστεως στην υγιή έκφρασή της, που εξυψώνει το γάμο περισσότερο από οποιονδήποτε), τότε ο ετερόφυλος μονογαμικός και ισόβιος γάμος είναι η μόνη περίπτωση υγιούς συντροφικής σχέσης του ανθρώπου, που τον προφυλάσσει ψυχικά, αλλά και σωματικά, από την φθορά, την συντριβή και τις πληγές των εκτός γάμου σχέσεων, που είναι χωρίς μέλλον και προοπτική, και επακόλουθων χωρισμών, αλλά και από τους διαδοχικούς γάμους και τα διαζύγια τα οποία μετατρέπονται σε μέσο μετάβασης από τον ένα γάμο στον άλλο.

Ένας παράγοντας που δυσχεραίνει την αποφυγή του σύγχρονου ανθρώπου των προγαμιαίων σχέσεων είναι ότι, ενώ έχει βομβαρδιστεί πρόωρα με μηνύματα περιεχομένου σχετικού με τα δύο φύλα και τις γενετήσιες σχέσεις, ωστόσο αναβάλουν το θέμα του γάμου, ακόμα και αν είναι θετικοί και ώριμοι στο να τον δεχτούν και να προχωρήσουν σε αυτόν, λόγω σπουδών στην ανώτερη εκπαίδευση. Είτε οι ίδιοι, είτε οι γονείς αυτών, υποστηρίζουν ότι πρέπει να σπουδάσουν και μετά, ή αμέσως μετά, ή αφού βρουν πρώτα κάποια εργασία, να παντρευτούν. Έτσι κατά τη διάρκεια των σπουδών, όταν μάλιστα είναι και πιο ανεξάρτητοι και ανεξέλεγκτοι από τους γονείς, παύουν να φιλούν την αγνεία τους. Δεν θα πρέπει όμως να βλέπουν ως εμπόδιο την έγγαμη ζωή στην εκπλήρωση των σπουδών, και προκειμένου να μπορέσουν να προχωρήσουν σε αυτές να αποφεύγουν προς το

παρόν το γάμο. Η έγγαμος ζωή είναι πιο σημαντική από το θέμα των σπουδών και η αγνότητα παίζει βασικό ρόλο στην μετέπειτα υγιή αγαπητική σχέση των συζύγων. Αν είναι ιδιαίτερα δύσκολο στις ημέρες μας να φυλάσσουν οι νέοι την αγνότητά τους κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, τότε θα πρέπει να προχωρούν στο γάμο πιο νωρίς. Αν δεν αποκτήσουν παιδιά μέχρι την αποφοίτησή τους, οι υποχρεώσεις που θα έχουν δεν θα είναι τόσο πολλές, ώστε να τους εμποδίσουν να εκπληρώσουν τις σπουδές τους, τις οποίες έχουν μαζί συμφωνήσει να εκπληρώσουν. Κι αν τελικά έρθει και ένα παιδί στο γάμο τους, τότε, μετά από ένα χρονικό διάστημα μικρότερο από το χρόνο των σπουδών που θα αναγκαστούν να τις αναβάλλουν, μπορούν και πάλι με τη βοήθεια και κάποιων δικών τους ανθρώπων να προχωρήσουν στις σπουδές τους, αρκεί να υπάρχει καλή θέληση και προθυμία, που έχοντας αυτά ξεπερνιόνται οι δυσκολίες. Βέβαια, αν το δούμε το θέμα από τη χριστιανική πλευρά, η αποφυγή τεκνοποίησης δεν επιτρέπεται, όταν υπάρχουν ερωτικές σχέσεις μεταξύ των συζύγων, αλλά οπωσδήποτε, προκειμένου να έχουν ελεύθερες σχέσεις, όπου θα αποφεύγουν τότε και την τεκνοποιία, σε κάθε περίπτωση το να έχουν νυμφευθεί και να αποφεύγουν μόνο την τεκνοποιία είναι προτιμότερο.

Όταν όμως ο άνθρωπος πριν το γάμο του σπαταλήσει τον εαυτό του σε κάποιες σχέσεις, που κάθε μια μετά από ένα μικρό ή μεγάλο διάστημα, έρχεται στο τέλος της, με άλλα λόγια έρχεται το 'διαζύγιό' της, μετά, όταν έρθει η ώρα του γάμου του, τα αποθέματά του γι αυτόν θα έχουν μειωθεί πολύ και με πιο πολύ δυσκολία θα ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις της σχέσης αγάπης και σεβασμού προς το σύντροφο, που χρειάζεται να έχει, πιο λίγο θα βλέπει την σχέση του ως ένα ψυχικό δέσιμο, ενώ πιο πολύ θα τη βλέπει ως ένα δέσιμο σωματικό. Αυτό μπορεί να έχει και ως αποτέλεσμα μέσα στις φουρτούνες του βίου να μην μπορέσει να ανταπεξέλθει και να οδηγηθεί τελικά στο χειρότερο χωρισμό που είχε ως τώρα, αυτόν του ίδιου του γάμου του, να καταλήξει δηλαδή στο διαζύγιο. Η διάλυση ενός γάμου έχει βέβαια πολύ σοβαρότερες επιπτώσεις στον άνθρωπο από τη διάλυση μιας προγαμιαίας σχέσης, αφού σε τέτοιες σχέσεις δεν υπάρχει η ισόβιος προοπτική και πρόθεση δημιουργίας οικογένειας, όπως υπάρχει στην περίπτωση του γάμου, όπου μάλιστα μπορεί να έχουν έρθει στο κόσμο και καρποί αυτού, δηλαδή να έχουν γεννηθεί παιδιά.

Και εάν κάποιος μετά από όλα αυτά αποφασίσει να προχωρήσει και σε δεύτερο γάμο, μετά από όλη αυτή τη φθορά, τη συντριβή και τις πληγές που θα έχει υποστεί από τις προηγούμενες σχέσεις και το προηγούμενο γάμο, τι καλύτερο μπορεί να περιμένει από τις σχέσεις και το γάμο που είχε πριν στο δεύτερο αυτό γάμο; Και έτσι τελικά και ο ίδιος καταφθείρεται ψυχικά και σωματικά, και τους συντρόφους του που γνωρίζει καταφθείρει, και το χειρότερο, αν έχει και παιδιά

από όλες αυτές τις δραματικές περιπέτειες, τραυματίζει σφόδρα και αυτά. Είναι πράγματι φοβερό να βαδίζει κάποιος μια τέτοια διαδρομή στη ζωή του. Το χειρότερο είναι ότι σε πολλές περιπτώσεις, είτε ήδη έχει, είτε δεν έχει ακόμα παιδιά, ενώ περίμενε να γεννηθεί ένα δικό του παιδί, υπό αυτές τις συνθήκες του αφαίρεσε το δικαίωμα να έρθει στο κόσμο, μπροστά στο πρόβλημα της σχέσης του, και έτσι έφτασε να κάνει μετά το ένα έγκλημα, και δεύτερο έγκλημα, που είναι πολύ βαρύτερο. Βέβαια, αν κάποιος δεν διατηρεί κάποια αίσθηση της ηθικής, αν έχει πάψει να ακούει τη φωνή της συνείδησης του, αυτά και να του τα λένε δεν τα ακούει και δεν θέλει να τα καταλάβει, αλλά απλά δεν δίνει σημασία. Τότε λοιπόν κατά προέκταση ζημιώνεται όλη η κοινωνία, της οποίας η οικογένεια αποτελεί το κύτταρο. Ο γάμος είναι σαν ένα σπίτι, μια οικοδομή που χτίζεται από δύο ανθρώπους, όπου είναι σαν να καταναλώνονται για να κτιστεί υλικά από τον ίδιο τον εαυτό τους. Όταν έχουν κάνει προγαμιαίες σχέσεις, τότε έχουν ήδη καταναλωθεί κάποια υλικά, χωρίς όμως να τα χρησιμοποιηθούν σε καμία οικοδομή, αλλά τα σπαταλούν τα σε άσκοπη δοκιμή, χάνοντας τα χωρίς το παραμικρό όφελος, με αποτέλεσμα όταν κάνουν την οικοδομή τους, δηλαδή όταν έρθουν σε γάμο, αυτή να έχει αρκετές ελλείψεις. Αν τώρα οι δύο αυτοί άνθρωποι που παντρεύτηκαν θελήσουν να χωρίσουν, τότε γκρεμίζουν αυτή την οικοδομή και αν ξαναπαντρευτούν κάποιους άλλους, η νέα οικοδομή που θα κτίσουν θα είναι δημιουργημένη με πολύ λιγότερα υλικά, πολύ πιο ελλιπής και φτωχική. Αν τώρα θεωρήσουμε και όλη την κοινωνία, ως μια πόλη από τέτοιες οικοδομές, τότε αν αυτές είναι έτσι κακοκατασκευασμένες και φτωχικές, και όλη η πόλη, η κοινωνία δηλαδή, θα είναι κακοδομημένη, χωρίς να έχει να προσφέρει πολλά στον πολιτισμό και να δώσει εφόδια στις επόμενες γενιές που θα έρθουν, πορευόμενη συνεχώς πάσχουσα και ανεπαρκής.

Είναι πολύ δύσκολο βέβαια ο άνθρωπος της σύγχρονης εποχής να συνειδητοποιήσει και να αποδεχθεί, ώστε να αγωνιστεί ανάλογα προς το δικό του όφελος, ότι οι εκτός γάμου σχέσεις, και μάλιστα οι ομοφυλοφιλικές σχέσεις, και το ίδιο επίσης τα διαζύγια, δεν είναι υγιή και φυσιολογικά, και είναι αναγκαίο να αποφεύγονται με κάθε τρόπο. Έχοντας θυσιάσει τις ηθικές αρχές του στο βωμό της ατομικής ευχαρίστησης και ηδονής δεν τον απασχολεί τι σημαίνει, για τον ίδιο και τους γύρω του, αυτή η στάση ζωής που παίρνει. Προτιμά να ζει μέσα σε ένα τεχνητό, μη πραγματικό κόσμο, όπου όλα αυτά είναι αποδεκτά ως φυσιολογικά, που όμως έτσι το μόνο που καταφέρνει είναι να οδηγείται σε υπαρξιακό αδιέξοδο. Φροντίζουν βέβαια κάποιοι για να φέρουν τον άνθρωπο σήμερα σε αυτό το σημείο. Είναι όλοι αυτοί που κρύβονται πίσω από την μεγάλη τεμπέλα με το όνομα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ). Όλοι αυτοί προβάλλουν το σώμα και όχι το πνεύμα και τη ψυχή, την ηδονή και όχι την αγάπη και αλληλοκατανόηση, την εξώγαμη σχέση και όχι τον γάμο και την συζυγία, την ομοφυλοφιλία και όχι την οικογένεια

και την τεκνοποιία, το ανήθικο και όχι το ηθικό και ωφέλιμο, το ατομικό συμφέρον και όχι τα ιδανικά και τις αξίες, την κατανάλωση και όχι την προσφορά στον πλησίον και τον πολιτισμό του πνεύματος.

Η παραδοσιακή οικογένεια.

Αίτια και αφορμές κρίσης στο γάμο.

Όμως ποιοι παράγοντες συμβάλλουν να έρχεται κρίση σε ένα γάμο και τελικά να φτάνει σε διαζύγιο; Ο ένας είναι αυτός που αναφέραμε ήδη, τα ΜΜΕ, που προβάλλουν ότι είναι αντίθετο στην ηθική και στις αξίες, στον γάμο και στην οικογένεια. Επίσης, η ζωή του ανθρώπου μέσα στις μεγαλουπόλεις κατά το αστικό πρότυπο, μακριά από το φυσικό περιβάλλον, η αναπόφευκτη επίδραση της μόλυνσης του περιβάλλοντος, και γενικά οι ψυχοσωματικές πιέσεις, που δέχεται ο άνθρωπος από το σύγχρονο εκβιομηχανοποιημένο τρόπο ζωής, μετά μάλιστα την κυριαρχία της πληροφορικής, έχουν αρνητική επίδραση στην υγεία του, επιβαρύνοντάς και κλονίζοντας αυτήν, προκαλώντας την εμφάνιση ποικίλων ψυχοσωματικών διαταραχών. Αυτές συχνά συντελούν στην αρνητική εξέλιξη μιας συζυγικής σχέσης, αφού αυξάνουν τις αντικειμενικές δυσκολίες, που έχει να αντιμετωπίσει εις βάρος της υγιούς λειτουργίας της. Βέβαια ψυχοσωματικές διαταραχές μπορούν να συμβούν και ως αποτέλεσμα της κρίσης της συζυγικής σχέσης λόγω κάποιας άλλης αιτίας, οπότε τότε αυτές απλά προστίθενται να επιδεινώσουν το προϋπάρχων πρόβλημα.

Ένα άλλο βάσανο του σύγχρονου ανθρώπου, που παίζει σημαντικό ρόλο στο γάμο, είναι η έλλειψη επικοινωνίας και κατανόησης με τους γύρω του, και στη προκειμένη περίπτωση, ανάμεσα σε αυτόν και τον σύντροφό του. Αυτό γίνεται εμπόδιο να εκφράσουν ειλικρινά την αγάπη τους ο ένας για τον άλλο και να καλλιεργήσουν μια σχέση αγάπης. Έτσι συμβαίνει, όταν μάλιστα στις μέρες μας, όπου οι τηλεπικοινωνίες έχουν εκμηδενίσει τις αποστάσεις, πολλοί από τους ανθρώπους έχουν μάθει να έχουν βασικό σύντροφό τους μάλλον το κινητό τηλέφωνο ή το διαδίκτυο με τα blogs, το facebook, τα forums, τα χρονικά απεριόριστα παιχνίδια, αφιερώνοντας μεγάλο μέρος του χρόνου τους σε αυτά και παραμελώντας τις διαπροσωπικές σχέσεις με τους γύρω τους ανθρώπους που τους έχουν ολόκληρους, ζωντανούς στο πλευρό τους, τους οποίους μπορούν όχι μόνο να τους ακούσουν, όχι μόνο να τους δουν, αλλά και να τους αγγίξουν. Συνηθίζουν να μην προτιμούν να συνομιλήσουν με αυτόν που έχουν δίπλα τους, ακόμα και όταν έχουν ανάγκη και θέλουν να επικοινωνήσουν με κάποιον, αλλά επιλέγουν να επικοινωνήσουν με κάποιον που τους χωρίζει από αυτόν η οθόνη, το πληκτρολόγιο, και ένα μεγάλο καλώδιο ή μια ισχυρή κεραία. Σε κάποιες περιπτώσεις προσωπικής επικοινωνίας οπωσδήποτε οι τηλεπικοινωνίες βοηθούν, αλλά δεν είναι λογικό και

φυσιολογικό να γίνονται εις βάρος της άμεσης επικοινωνίας με τους γύρω μας, και μάλιστα της άμεσης πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνίας με τον σύντροφό μας.

Η έλλειψη επικοινωνίας και κατανόησης επιδεινώνεται, όταν και τρίτοι, όπως γονείς, ή και αδέρφια, επεμβαίνουν, ξεκινώντας από μια έστω και ανυποψίαστη, αφανή στάση και φτάνοντας ως και στη λήψη πρωτοβουλιών σε κάποιες περιπτώσεις, ως 'πρόεδροι', 'συνήγοροι', 'προστάτες' στη σχέση του ζευγαριού, πολλές φορές με όλη την ...καλή διάθεση, προσπαθώντας να...βοηθήσουν. Αυτός είναι πράγματι ένας αποτελεσματικότητος τρόπος, με τον οποίο, έστω και ασυνείδητα, υπονομεύεται η ενότητα του συζυγικού ζεύγους. Φυσικά επιτρέπεται και επιβάλλεται οι γύρω να βοηθάνε το ζευγάρι, αλλά αυτό θα πρέπει να γίνεται με τη μεγαλύτερη δυνατή προσοχή και διάκριση, ώστε να μην παρενοχλήσουν στο παραμικρό την φυσιολογική εξέλιξη της συζυγικής σχέσης, ακόμα και αν σε αυτή περικλείονται σε πολλές περιπτώσεις εντάσεις και έντονες διαμάχες. Το ζευγάρι χρειάζεται να καταλάβει ότι το σημαντικότερο στη σχέση του ενός με τον άλλο είναι να μπορέσουν να επικοινωνήσουν μεταξύ τους, και αφού το καταλάβει να φροντίσει να εξασφαλίσει την συζυγική εμπιστοσύνη, η οποία είναι η απαραίτητη βάση για πραγματική επικοινωνία με ειλικρίνεια. Σε αυτή την προσπάθεια του ζευγαριού, οι επεμβάσεις τρίτων δεν βοηθάνε, αλλά αντίθετα μάλιστα εμποδίζουν αυτήν, και ενίοτε φτάνουν και να την απειλούν, και κατ' επέκταση να βάζουν σε κίνδυνο και την ίδια την σχέση του ζευγαριού.

Συγκεκριμένες αντικειμενικές δυσκολίες, όπως ανεργία και γενικά οικονομικές δυσκολίες ή δυσκολίες σχετικά με την κατοικία, ή απουσία ενός συζύγου, επειδή εργάζεται μακριά ή κάποιο πρόβλημα υγείας σοβαρό, ασθένειας ή αναπηρίας, μπορούν να δυσχεραίνουν ακόμα πιο πολύ την ομαλή λειτουργία της σχέσης. Στην περίπτωση που υπάρξουν και ακραίες συμπεριφορές από ένα σύντροφο, όπως η εμφάνιση αδιαφορίας, ή η πραγματοποίηση αδικαιολόγητων απουσιών, ή η εκδήλωση αδικαιολόγητης ζήλιας, ή η έλλειψη έκφρασης κατανόησης, στοργής, ηρεμίας, αγάπης, ή η προσβολή στη προσωπικότητα του συντρόφου μέχρι και στάσης αυταρχικής και βίαιης, ή, που αυτό είναι και το χειρότερο από όλα, η αποκάλυψη μιας συζυγικής απιστίας μέσα στο γάμο, τότε αυτό μπορεί να δυσκολέψει τη συζυγική σχέση τόσο, ώστε να φτάσει να την κάνει αφόρητη. Τέλος διαφορετικό θρησκευτικό πιστεύω, διαφορετικό θρησκευτικό ενδιαφέρον, μπορεί να έχει κι αυτό, ανάλογα την κάθε ιδιαίτερη περίπτωση, πολύ αρνητική επίδραση στο ζεύγος.

Αναζητώντας την ειρήνη.

Η δύσκολη ώρα για το έγγαμο ζεύγος και τι μπορεί τότε να τους βοηθήσει.

Τι ακριβώς συμβαίνει όμως την δύσκολη ώρα σε κάθε μια από τις φιλονικίες ανάμεσα στο ζευγάρι, που πολλές φορές έχουν ως αποτέλεσμα στην απευκταία διάλυση; Καθένας από το ζευγάρι αισθάνεται με σιγουριά ότι όλο το δίκιο είναι με το μέρος του και ο σύντροφός του, που ισχυρίζεται κι αυτός με τη σειρά του ότι το δίκιο το έχει αυτός, είτε είναι εκτός εαυτού και ή δεν μιλάει δείχνοντας αδιαφορία ή κινείται με μόνη την λογική, ψυχρά, είτε ψεύδεται, υποκρίνεται, γιατί έτσι κερδίζει κάτι – κάποιο σκοπό έχει για τον οποίο δεν θα συμφωνούσαν μαζί και οι δύο, αν τον συζητούσαν μεταξύ τους, και έτσι προσπαθεί να πετύχει μόνος του αυτό που έβαλε στο μυαλό, με δικές του πρωτοβουλίες και μόνο. Η φιλονικία των νυμφευμένων όταν φτάνει στο αποκορύφωμά της βιώνεται για το κάθε ένα σύντροφο πολύ σκληρή και θα πρέπει να έχει προθυμία και δύναμη για να μπορέσει να δείξει ανοχή και να υπομένει αυτό που συμβαίνει, χωρίς να σκεφτεί την οδυνηρή και καταστροφική ‘λύση’ της διάλυσης. Βέβαια το ότι κάποιος υποφέρει σε μια τέτοια κατάσταση συνδέεται πάντα με την δικιά του τοποθέτηση, η αλλαγή της οποίας με την υποχώρησή αυτού μπορεί να αλλάξει εντελώς και την εξέλιξη των πραγμάτων, μέχρι και να καταλαγιάσει και να ειρηνέψει εντελώς με το σύντροφό του.

Καλό πάντως είναι ο καθένας πριν ξεκινήσει για ένα γάμο να είναι προετοιμασμένος ότι μπορεί να μην τα βρει όλα ρόδινα, ζώντας ίσως με ένα φιλήσυχο σύζυγο. Όσο και αν φαίνεται πολλές φορές πριν το γάμο ότι έτσι θα είναι τα πράγματα, ωστόσο μπορεί να έρθει στιγμή που μπροστά του θα έχει κάποιον που θα μοιάζει με άγριο θηρίο, παρά με το σύζυγο που έκανε όνειρα μαζί του, μη γνωρίζοντας αν από στιγμή σε στιγμή θα ορμίσει πάνω του να τον κατασπαράξει, αν ήδη δεν του έχει σχίσει γδέρνοντας αυτόν τα ρούχα του. Καλύτερα από πριν το γάμο να προετοιμαστεί κανείς ακόμα και για τα πιο ακραία ότι μπορούν να συμβούν, και μακάρι ποτέ να του συμβούν και ποτέ να μη τα συναντήσει στο δρόμο του, παρά να συμβούν εκεί που δεν το περιμένει, χωρίς αυτό βέβαια να του προκαλεί φόβο και δισταγμό για να προχωρήσει στο γάμο, όπως επιθυμεί. Είναι όμως δυνατό τότε να τα βγάλει πέρα κανείς; Ή θα το βάλει στα πόδια όταν κάτι τέτοιο πάει να συμβεί, αν βέβαια προλάβει να το κάνει πριν αυτό συμβεί; Η απάντηση είναι ασφαλώς και μπορεί κάποιος να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά ακόμα και μια τέτοια κατάσταση, αφού έχουμε το παράδειγμα πολλών ανθρώπων που συγκατοίκησαν στο σπίτι τους με πραγματικά άγρια θηρία της ζούγκλας, τίγρεις, φίδια, κροκόδειλους, αλλά ίσως και άλλα, όπως έχει δημοσιευτεί, χωρίς σχεδόν καθόλου μέτρα ασφαλείας, και επειδή αυτοί τα φρόντιζαν με αγάπη και ενδιαφέρον, αυτά δεν τους κατασπάραξαν παρόλο που βρίσκονταν διαρκώς κοντά τους, σε απόσταση αναπνοής. Οπωσδήποτε για να το κάνεις αυτό με θηρία που ζουν στη ζούγκλα μάλλον θέλει και κάποια τρέλα, όμως για να το κάνεις αν



χρειαστεί με τον/την σύντροφό σου, που δεν είναι ακραίο και παράτολμο το να είστε μαζί, αλλά καθ' όλα φυσικό, δεν χρειάζεσαι τρέλα, αρκεί μόνο να έχεις αγάπη, προσοχή και θάρρος. Γι αυτό ας μην το βάζει κανείς στα πόδια σε τέτοιες περιπτώσεις, αλλά να προσπαθεί να κάνει ότι μπορεί με αγάπη, προσοχή και θάρρος, προσπαθώντας να ηρεμήσει το θηρίο, χωρίς ποτέ να γίνεται και ο ίδιος θηρίο.

Στην δύσκολη ώρα λοιπόν νιώθει ο κάθε ένας από τους δύο συντρόφους ότι ταλαιπωρείται άδικα, πιστεύοντας ότι έχει δίκιο, και ζητάει να βρεθεί λύση, καθώς δεν μπορεί να συνεχίζεται αυτή η κατάσταση. Η κατάσταση όμως αυτή για να λυθεί, χρειάζεται να σταματήσουν να κρατούν και οι δύο την ίδια αδιάλλακτη στάση. Και τις περισσότερες φορές νομίζουν βρισκόμενοι σε αυτή την κατάσταση, ότι είναι άτυχοι, και έκαναν έναν αποτυχημένο γάμο, σε αντίθεση με άλλους που θεωρούν ότι έχουν κάνει ένα πιο πετυχημένο γάμο, και τα πάνε καλύτερα. Αλλά έτσι επιδεινώνουν την κατάσταση τους, συγκρίνοντάς την με άλλους γάμους, για τους οποίους βγάζουν συμπεράσματα κατά την εντύπωση την δική τους που έχουν σχηματίσει, και καταλήγοντας τότε ότι ο άλλος γάμος είναι επιτυχημένος, ενώ ο δικός τους αποτυχημένος, υποβιβάζοντας δηλαδή τον γάμο τους, και προδικάζοντας αυτόν. Αυτή η αρνητική, ως και κατακριτική, κρίση για το γάμο τους γίνεται και η αφορμή τελικά να μην προσπαθούν να κάνουν αυτό που περνάει από το χέρι τους, και μπορούν να το κάνουν, για να βοηθήσουν το γάμο τους και να τον οδηγήσουν προς το καλύτερο. Αυτό συμβαίνει σε συμφωνία με τη λαϊκή σοφία που γνωρίζει ότι, 'Αν δεν επαινέσεις το σπίτι σου, θα πέσει να σε πλακώσει'. Και τότε καταλήγουν αβοήθητοι, αφού δεν κάνουν ούτε αυτό που μπορούν, το οποίο ακριβώς κάνουν οπωσδήποτε οι άλλοι, που προβάλλονται μπροστά τους να έχουν ένα επιτυχή γάμο, καταφέρνοντας τα έτσι καλά σε αυτόν, άσχετα αν εκείνους τους έχουν βοηθήσει αυτούς περισσότερο και διάφορες ευνοϊκές περιστάσεις για να πάνε μπροστά στον έγγαμο βίο τους. Οπωσδήποτε παίζουν ρόλο και οι περιστάσεις που συναντάει το κάθε ζευγάρι, αλλά σε κάθε περίπτωση είναι αναγκαίο να κάνει ο καθένας αυτό που περνάει από το χέρι του.

Οπωσδήποτε, η επιτυχία του γάμου εξαρτάται μάλλον από την προσπάθεια και τον αγώνα για την κατάκτησή της, έστω και αν γίνεται, κυρίως από τη μεριά του ενός μόνο συντρόφου, αντί να κοιτάνε και οι δύο, πώς να τα βάλουν ο ένας με τον άλλο. Αν και οι δύο ζητάνε ο καθένας το δίκιο του, ο καθένας ενάντια του άλλου, ακόμα και όλα να είναι υπέρ αυτού που τα βάζει με τον άλλο, έτσι μπορεί αυτός να οδηγήσει τελικά το γάμο του στη διάλυση, που αυτό, το οποίο είναι και το σοβαρότερο, είναι προς κατηγορία του. Ο καθένας από τους δύο συζύγους μπορεί να ανταπεξέρχεται καλώς στο συζυγικό του ρόλο και να καθοδηγεί στο σωστό δρόμο τον γάμο του, ακόμα και αν ο σύντροφός του τα καταφέρνει ελάχιστα στο

γάμο, όταν, αντί να τον απασχολεί το δικίο του, τον απασχολεί η προσφορά και η θυσία για τον άλλο. Συχνά ένας από τους δύο στο ζευγάρι μπορεί να καταφέρει και να δώσει πολλά περισσότερα στη συζυγική σχέση από ότι ο άλλος, και σε μια τέτοια σχέση μεταξύ δυνατού και αδυνάτου δεν είναι λογικό και δίκαιο να είναι ίδιες οι απαιτήσεις και για τους δύο. Οφείλει ο δυνατότερος να δείχνει κατανόηση και συμπαράσταση θυσιαστική στον ασθενέστερο, και ο ασθενέστερος να αναγνωρίζει τις δικές του μεγαλύτερες ανάγκες και να δείχνει στον σύντροφό του ότι έχει την ανάγκη του, ειλικρινά, χωρίς να προσπαθεί να το κρύψει αυτό και να το αποφύγει. Και ο δυνατότερος δεν είναι πάντα ο άντρας, ούτε ο ασθενέστερος πάντα η γυναίκα, έστω και αν εξωτερικά αυτό φαίνεται ότι συμβαίνει. Εξισώνοντας το δυνατό με τον ασθενή, είτε από λάθος του πρώτου, είτε από λάθος του δεύτερου, είτε και των δύο, η σχέση ποτέ δεν μπορεί να εξελιχθεί φυσιολογικά και καρποφόρα. Πάντως σε κάθε περίπτωση να μη ζητάμε να μην υπάρχουν καθόλου συγκρούσεις. Κάποιες συγκρούσεις θα υπάρχουν έτσι κι αλλιώς, όλα τα έγγαμα ζευγάρια έχουν, λόγω της φυσικής διαφοράς των χαρακτήρων και τις αδυναμίες του καθενός. Αυτό, που είναι σημαντικό, είναι 'να μη δίνουμε πολύ σημασία' σε αυτές, όχι να πηγαίνουμε να χωρίσουμε κιόλας εξαιτίας τους, να κοιτάμε να είμαστε έξυπνοι, 'να κάνουμε λίγο το χαζό'.

Να σημειώσουμε βέβαια εδώ, ότι όταν λέμε επιτυχία του γάμου αναφερόμαστε βέβαια στα αληθινά κριτήρια του επιτυχημένου γάμου, το οποία εξηγούμε παρακάτω ποια είναι αυτά, ανάλογα με τις προϋποθέσεις που υπάρχουν κάθε φορά και το σκοπό του, και δεν εννοούμε το αν υπάρχουν κάποιες φιλονικίες ή όχι, αν το ζευγάρι έχει καλή οικονομική κατάσταση ή όχι, αν είναι υγιή ή όχι, αν έχει αποκτήσει τέκνα ή όχι, αν παίρναμε καλά κατά τα πρότυπα του κόσμου και την κρίση των άλλων ή όχι. Γιατί μια φιλονικία, τελικά να μη μπορεί να αποκομίσει κάποια οφέλη στο ζεύγος, αν αυτή κάνει τον καθένα να συνειδητοποιήσει κάποια λάθη του και προσπαθήσει να τα διορθώσει στη συνέχεια και αν βοηθήσει αυτή τον ένα με τον άλλο σύζυγο να γνωριστούν καλύτερα και να βρουν κάποιες λύσεις, ώστε να ξεπεράσουν τα εμπόδια; Ή γιατί, ένα φτωχό ζευγάρι δεν μπορεί και πάλι με την υπομονή και την αγάπη να ζήσει ευτυχισμένο, όπως και ένα ζευγάρι που δεν του λείπει τίποτα; Ή γιατί, ένα ζευγάρι που έχει να αντιμετωπίσει κάποια αρρώστια ή αναπηρία δεν έχει τις ίδιες δυνατότητες, στην κοινή πορεία τους, όσες έχουν τα ζευγάρια που δεν έχουν να αντιμετωπίσουν προβλήματα υγείας; Μάλλον το αντίθετο συμβαίνει, καθώς οι αρρώστιες και οι αναπηρίες, αν αντιμετωπίζονται με θάρρος και πρόθυμη αποδοχή, καθιστούν τους πάσχοντες πιο δυνατούς και ώριμους. Ή γιατί, αν δεν έχει τέκνα το ζευγάρι, δεν μπορεί να επιτύχει το σκοπό του γάμου που είναι η καλλιέργεια και πρόοδο στην αγάπη; Άλλωστε πάντα μπορεί ένα ζευγάρι να μεγαλώσει ένα παιδάκι, και δικό του να μην έχει, από τα τόσα ορφανά ή εγκαταλειμμένα παιδάκια που υπάρχουν σε αυτή την

κοινωνία. Και αν δεν το κάνει αυτό τελικά, τίποτα δεν το εμποδίζει να δείχνει αγάπη στα παιδιά γενικά, βοηθώντας όσα έχουν ανάγκη, που είναι εξίσου σημαντικό. Ή γιατί, μήπως ο γάμος μας, και το αν βαδίζει σε δρόμο σωστό και καλό, εξαρτάται από το τι θα πουν οι άλλοι; Το να αγαπήσω τον άλλο, και πως θα τον αγαπήσω, δεν μπορώ να περιμένω να μου το πει ο κόσμος, και αυτό, η αγάπη προς τον άλλο, είναι που χρειάζεται να με απασχολεί πάνω από όλα.

Κάτι που συμβαίνει πολλές φορές και αποτελεί σοβαρό πρόβλημα για την έγγαμη σχέση, είναι όταν ο ένας μέσα στο ζευγάρι βλέπει τον σύντροφό του ως κάποιον που δεν αξίζει να του δώσει όλα όσα μπορεί, τον θεωρεί ότι αξίζει να του δώσει αρκετά, αλλά όχι περισσότερα, όχι άλλα πέρα από ένα σημείο, όπως του υποδεικνύει η λογική και η θέλησή του, παρόλο που μπορεί να έχει μεγαλύτερες δυνατότητες προσφοράς στον άλλο. Μια άλλη περίπτωση που μπορεί να συμβαίνει είναι όταν ένας θέλει να βλέπει τον σύντροφό του σαν κάποιο τέλειο, από τον οποίο μπορεί να έχει μεγάλες απαιτήσεις, οι οποίες στη πραγματικότητα είναι πέρα από τις δυνατότητές του να αντεπεξέλθει σε αυτές. Έτσι στην μια περίπτωση, ο έγγαμος ποτέ δεν νιώθει ως αναγκαίος να χαροποιήσει τον σύντροφό του και να τον τιμήσει, πράγμα που εμποδίζει την σχέση να είναι φυσιολογική και έτσι την ακρωτηριάζει, αφού έτσι δεν αναγνωρίζεται αυτός ως πραγματικός σύντροφος από τον σύντροφό του. Στην άλλη περίπτωση, ο νυμφευμένος μένει συνεχώς ανικανοποίητος από τον σύντροφό του, χωρίς με κανένα τρόπο να ευχαριστιέται μαζί του, αφού δεν μπορεί να λάβει αυτό που ζητά από εκείνον, πράγμα αδύνατο με τις απαιτήσεις που έχει, και κατά συνέπεια και εδώ έτσι καταλήγει αναγκαστικά, να μην μπορεί να αναγνωρίσει ότι έχει ένα πραγματικό, ικανό σύντροφο και να τον τιμήσει, οπότε επεμβαίνοντας πάλι αρνητικά στην φυσική εξέλιξη της σχέσεως. Επομένως, είναι απαραίτητο για μια επιτυχημένη και καρποφόρα σχέση, οι σύντροφοι μέσα στο ζευγάρι να βλέπουν τον άλλο σαν τον εαυτό τους, χωρίς να τον παρουσιάζουν με ακραίους τρόπους, όπως είτε υποδεέστερο, είτε υπεράνθρωπο.

Βέβαια, λέγοντας να βλέπουν τον άλλο σαν τον εαυτό τους, εννοούμε όχι να τον βλέπουν ίδιο με τον εαυτό τους, γιατί φυσικά πρόκειται για διαφορετικά πρόσωπα με διαφορετικές ιδιαιτερότητες, πράγμα που οπωσδήποτε απαιτείται να το συνειδητοποιήσουν πολύ καλά και οι δύο. Δεν μπορεί να αντιμετωπίζει ο καθένας τον σύντροφό του, όπως ακριβώς θα τον χειριζόταν αν ήταν ο αδελφός του ή αδελφή του, αν ήταν ο πατέρας ή η μητέρα του, αν ήταν ο συνάδελφος του ή ο πελάτης του ή ο υφιστάμενός του, ή αν ήταν ίδιος με τον εαυτό του. Αυτός είναι ο σύντροφός του, και δεν αντικαθίσταται με κανένα άλλο, και έχει μαζί του σχέση γάμου, σχέση μοναδική που δεν έχει με κανέναν άλλο, και η στάση του απέναντί του δεν μπορεί να είναι, όπως ακριβώς είναι με άλλους του κύκλου της συγγένειας

του ή του χώρου της εργασίας του. Η σχέση του ζευγαριού είναι σχέση γάμου, όπου στον γάμο καθένας οφείλει να γνωρίζει ότι ο σύντροφός του είναι διαφορετικός από τον ίδιο, ανακαλύπτοντας αυτόν όλο και περισσότερο με το χρόνο, υπομονετικά, καλλιεργώντας μια σχέση αγάπης και θυσίας, που ολοκληρώνεται μέσα στην προοπτική της απόκτησης τέκνων, απογόνων, και δεν μπορεί να είναι ίδια αυτή η σχέση με τη σχέση με οποιονδήποτε άλλον, είτε τους συγγενείς εξ' αίματος, είτε άλλους, μη έχοντας άλλο κοινό μεταξύ τους οι σχέσεις αυτές εκτός από την αγάπη. Στην καλλιέργεια αυτής της αγαπητικής σχέσης με το σύντροφο, ο διάλογος που κινείται από ενδιαφέρον και πρόθεση αλληλοσυμπάρστασης παίζει καθοριστικό ρόλο.

Τέλος, θα πρέπει όλοι οι έγγαμοι να χρησιμοποιούν ένα δυνατό φάρμακο που βοηθάει πολύ στη σχέση με τον εαυτό του και κατά άμεση συνέπεια και μεταξύ τους, όταν μάλιστα υπάρχουν μεγάλες δυσκολίες. Αυτό είναι οι καλές ασχολίες, που ελκύουν κάποιον και τον γεμίζουν και τον ευχαριστούν, σε συνδυασμό και με την απαραίτητη κοινωνικότητα. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι θα σταματήσει να αφιερώνει αυτός τον χρόνο που χρειάζεται με τον/την σύντρόφό του και τα παιδιά του και να φροντίζει με κάθε ευκαιρία να βελτιώνει τη σχέση τους, προσπαθώντας να κάνει ότι περνάει από το χέρι του για να ξεπεραστούν τα προβλήματά τους και οι δυσκολίες τους. Με αυτό τον τρόπο θα αποφύγει να βρεθεί, όταν τα διάφορα προβλήματα τον παραβαρούν, σε ένα πιθανό ψυχολογικό αδιέξοδο, λόγω μοναξιάς και έλλειψης ενδιαφέροντος, αλλά θα μπορεί να διατηρεί την καλή διάθεση, την προθυμία, την ζωντάνια του μέχρι η μεγάλη καταιγίδα, στην οποία έχει βρεθεί, να περάσει.

Το μυστήριο του γάμου.

Τι είναι ο γάμος, ποιος είναι ο σκοπός του και πως φτάνει ο έγγαμος σε αυτόν.

Για να καταλάβουμε όμως πλήρως τι πρέπει να κάνει κάποιος, που θέλει να σώσει τον γάμο του και την οικογένειά του από την κρίση, ώστε να μπορέσει να καταφέρει να τον σώσει, πρέπει πρώτα να ερευνήσουμε τι είναι γάμος και ποιος είναι ο σκοπός του, ώστε έτσι να γνωρίσουμε αληθινά και γνήσια, πότε ή πώς, ο γάμος φτάνει στο σκοπό του και είναι επιτυχημένος. Με απλά λόγια, για να κατανοήσουμε τι είναι ο γάμος, μπορούμε να πούμε ότι σε αυτόν, εκτός από τον άντρα και τη γυναίκα που έρχονται κοντά και είναι μαζί ο ένας με τον άλλο, έχουμε και αυτό που τους δένει, που δένει το ανδρόγυνο, το έγγαμο ζευγάρι, και ενώνονται με αυτό, που είναι ένας στενός δεσμός, που τον δέχονται ελεύθερα και όχι εξαναγκασμένα ο άνδρας και η γυναίκα, όμως δεν προέρχεται από αυτούς, αλλά δημιουργήθηκε από την ίδια Αιτία που δημιουργήθηκαν και αυτοί. Γιατί αν προέρχεται από αυτούς, και από την κοινωνική αναγνώριση των γύρω τους

ανθρώπων, χωρίς να είναι τίποτα άλλο από αυτό, τότε γιατί να μιλάμε για γάμο και όχι απλά για δύο ανθρώπους που ζουν στο ίδιο σπίτι, δηλαδή που συμβιώνουν; Όμως ο γάμος δεν προέρχεται από εμάς, δεν είναι μόνο μια απλή συμβίωση δύο ανθρώπων που από μόνοι τους ενώνονται σωματικά, αλλά αποτελεί κάτι πολύ περισσότερο με ανώτερη προέλευση. Γι αυτό ο γάμος αποτελεί μυστήριο και το έγγαμο ζευγάρι μπορεί να είναι πλέον ένα πράγμα, με την προϋπόθεση ότι χρησιμοποιεί την ελευθερία του με αγάπη. Μέσα στην οικογένεια, που αποτελεί τότε, μπορούν και να αυξηθούν τα μέλη φέρνοντας στον κόσμο παιδιά, που ενώ για την σωματική τους υπόσταση συνεισφέρουν και ο άντρας και η γυναίκα, ωστόσο η ψυχή τους, χάρη στην οποία ζει και το σώμα, είναι δώρημα της ίδιας που έχουμε όλοι μας Αιτίας, και μόνο αυτής, ερχόμενη στην ύπαρξη ταυτόχρονα μαζί με το σώμα, τουλάχιστον κατά την Χριστιανική πίστη. Σίγουρα βέβαια, από όλα τα παραπάνω συνάγεται ότι ο γάμος είναι και σωματική ένωση μεταξύ των συζύγων, την οποία βέβαια πρέπει να εννοήσουμε ως μια έκφραση της αγάπης, την οποία αγάπη γενικά πρέπει να έχουν αυτοί σε κάθε περίπτωση. Το βασικό και κρίσιμο σημείο που πρέπει να έχει κατανοήσει πολύ καλά ένας έγγαμος είναι ότι η σωματική ένωση μεταξύ των συζύγων, είναι απαραίτητο να συνοδεύεται από ψυχικό – πνευματικό αγαπητικό δέσιμο, το οποίο αυτό το βαθύτερο δέσιμο είναι που χρειάζεται το ζεύγος να φροντίζει να καλλιεργεί, να ενδυναμώνει, και να ενισχύει αυτό με το πέρασμα του χρόνου. Να επιδίδεται σε αυτό, δίνοντας σε αυτό τη βαρύτητα, και όχι στη σωματική ένωση και στα αισθήματα ευχαρίστησης που την συνοδεύουν. Άλλωστε, τουλάχιστον κατά την Ορθόδοξη Χριστιανική πίστη, αυτή η σωματική ένωση δεν θα πρέπει να γίνεται έξω από το πλαίσιο της τεκνοποιίας, αλλά να επιδιώκεται εντός αυτού, και τότε το ζευγάρι είναι ελεύθερο και να λάβει τα συνοδευόμενα αισθήματα χαράς, ολοκληρώνοντας την αγάπη του κατά τον τρόπο αυτό. Περισσότερα για το γάμο σύμφωνα με την Ορθόδοξη Χριστιανική πίστη, στην οποία αυτός αποτελεί πρώτα και κύρια μυστήριο θεανθρώπινου χαρακτήρα, δια του οποίου η θεία χάρη πλημμυρίζει και συνεχώς τελειοποιεί τους συζευγμένους, μπορεί να βρει κάποιος στα Ιερά Ευαγγέλια και στις επιστολές του Αποστόλου Παύλου, αλλά και του Αποστόλου Πέτρου, τους λόγους των οποίων αναλύουν διεξοδικά και επεξηγούν με αξιοπιστία, ακρίβεια και σαφήνεια οι άγιοι Πατέρες, όπως οι άγιοι Τρεις Ιεράρχες, πρωτίστως ο ιερός Ιωάννης Χρυσόστομος, ο άγιος Γρηγόριος Νύσσης, ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής, ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, ο άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός, ο άγιος Νεκτάριος, οι πρόσφατα αγιοκαταχθέντες άγιος Παΐσιος ο Αγιορείτης και άγιος Πορφύριος ο Κausοκαλυβίτης και άλλοι άγιοι πατέρες, όπως και ο πατέρας Αθανάσιος ο Μυτιληναίος, ο πατέρας Επιφάνιος ο Θεοδωρόπουλος και άλλοι πατέρες, με πολλούς να δίνουν λόγο και έμπρακτο παράδειγμα Χριστού ανάμεσά μας έως σήμερα. Σε κάθε περίπτωση, η κοινή σωστή Ορθόδοξη Χριστιανική πίστη του

ζευγαριού, συνδυασμένη με την πνευματική καθοδήγηση ενός ικανού πνευματικού οδηγού, μπορεί να βοηθήσει στο μέγιστο δυνατό βαθμό για την αντιμετώπιση των όποιων πιθανών δυσκολιών και προβλημάτων προκύψουν στην κοινή τους πορεία, την οποία βαδίζουν μέσα στο γάμο.

Υπάρχουν βέβαια περιπτώσεις που σοβαροί λόγοι, προβλήματα υγείας, μπορεί να μην επιτρέπουν την τεκνοποιία, ενώ το ζευγάρι μπορεί να μην είναι σε θέση να μένει μόνο στην ψυχική έκφραση της αγάπης. Τότε μπορεί να επιτραπεί και η σωματική ένωση, έστω και απογυμνωμένη από την προοπτική της αυτή της τεκνοποιίας, ωστόσο η βαρύτητα πρέπει να επιδιώκεται να δίνεται και εδώ στο ψυχικό-πνευματικό δέσιμο και να περιορίζεται, όσο το δυνατό περισσότερο, η σωματική διάσταση του γεγονότος, όπως εξηγείται παραπάνω. Αυτό είναι το παν για το ζευγάρι, δηλαδή να προοδεύει σε κάθε περίπτωση κατά αυτό τον τρόπο, να ενώνεται όλο και βαθύτερα και ισχυρότερα ψυχικά-πνευματικά, υπερβαίνοντας όλο και περισσότερο τελικά την ανάγκη ένωσης σωματικώς, να ωριμάζει η αγάπη του, να ανοίγεται ο ένας σύζυγος στον άλλο, να τον δέχεται, να δίνεται σε αυτόν, ταπεινώνοντας το εγώ του. Αυτό βέβαια σημαίνει ότι ο κάθε σύζυγος κατεργάζεται τη μετάνοια στην έγγαμη ζωή του, και έχοντας το ζεύγος αφομοιώσει τη μετάνοια, με ενοποιητικό μέσο αυτή, ενώνονται ουσιαστικά και μεταξύ τους, που χωρίς αυτή το δέσιμο τους δεν μπορεί παρά να παραμένει ασθενικό και επιρρεπές. Έτσι, όταν κάθε σύζυγος, σφυρηλατώντας το εγώ του με τη μετάνοια, μεταμορφώνεται συνεχώς σε έναν νέο άνθρωπο, μέσα σε κλίμα εμπιστοσύνης, σεβασμού, κατανόησης, υπομονής και αγάπης, υπερβαίνοντας με πνεύμα δημιουργικό κάθε δυσκολία που συναντάει στο διάβα της ζωής του, πορεύεται μαζί με τον άνθρωπό του σε μια πορεία ανοδική και δεν λείπει από το ζεύγος ο καρπός της εσωτερικής ειρήνης και ευτυχίας. Σίγουρα κάτι τέτοιο χρειάζεται και πίστη στο Θεό, όμως αν κάποιος είναι αδύναμος, θα πρέπει να κάνει και αυτός τον αγώνα του με όση μπορεί να έχει εμπιστοσύνη, σεβασμό, κατανόηση, υπομονή και αγάπη προς το σύζυγό του στις φουρτούνες της ζωής που συναντούν, αξιοποιώντας όλα τα αποθέματα των δυνάμεών του, που μπορεί τελικά και να μην είναι τόσο λίγα, όσο δείχνουν φαινομενικά.

Και στην περίπτωση που ο σύντροφος του, όχι μόνο δεν προσπαθεί από την πλευρά του, αλλά και κρατάει στάση αρνητική, σαν να προσπαθεί να γκρεμίζει ότι αυτός με κόπο προσπαθεί να κτίζει, αυτός τότε θα πρέπει με κουράγιο να συνεχίζει να μένει στο καλό αγώνα του χωρίς να λιγοψυχεί, αναθαρρώντας να μην παύει να αγωνίζεται. Και αν μέσα σε ένα τέτοιο κλίμα έρθουν και παιδιά, και μεγαλώσουν μέσα σε αυτό, θα ωφεληθούν πολύ από το καλό παράδειγμα του/της γονιού τους, ο οποίος που προσπαθεί το καλό αγώνα του μέσα στο γάμο του. Άλλα κι αν ο άλλος σύζυγος φτάσει τελικά να καταφέρει να διαλύσει το γάμο τους, αρκεί αυτός

σταθερά και ειλικρινά να έμεινε στον αγώνα του μέχρι τέλος, και θα έχει αυτό παρηγοριά του στο δρόμο του μετά την πικρή κατάληξη του διαζυγίου. Τότε μετά από το γκρέμισμα του σπιτιού τους από το σύντροφό του, εκτός από το να προσπαθήσει να ξανακτίσει πάλι ένα άλλο με κάποιον άλλο, υπάρχει μια προτιμότερη οδό που μπορεί να επιλέξει να προσπαθήσει να ακολουθήσει, αν δεν τον ικανοποιεί πια να ακολουθήσει την ίδια οδό, ή προκειμένου να κινδυνέψει να πάθει πάλι τα ίδια όπως τη πρώτη φορά: να πάει να χτίσει ένα διαφορετικό σπίτι σε άλλο τόπο, αυτό του μοναχού, όχι μόνο συνεχίζοντας έτσι την ανοδική πορεία, την οποία είχε προσπαθήσει να βαδίσει στο γάμο του, αλλά πλέον δεν μπορούσε να την συνεχίσει μέσα σε αυτόν, έχοντας σε αυτή την ανανεωμένη πορεία πλέον, πιο πολλές δυνατότητες από πριν, ανεβαίνοντας ακόμα ψηλότερα. Μια άλλη δυνατή περίπτωση είναι ο σύντροφός του, αν έχει διαφορετικό θρησκευτικό πιστεύω, διαφορετικό θρησκευτικό ενδιαφέρον, κι αν δεν διαλύει το γάμο, ωστόσο να μην σέβεται τη θρησκευτική πίστη και τη θρησκευτική ζωή του άλλου, παραβιάζοντας και εμποδίζοντας αυτήν, πράγμα που δεν δικαιούται να κάνει, όπως και κανείς άλλος δεν το δικαιούται, εφόσον βέβαια η πίστη του συντρόφου δεν προκαλεί πραγματικό πρόβλημα και εμπόδιο στο γάμο. Τότε αυτός, που παραβιάζεται και εμποδίζεται η θρησκευτική του ζωή, έχει το δικαίωμα να απομακρυνθεί από τον σύντροφό του που δεν σέβεται την θρησκευτική του ελευθερία, προκειμένου να την διαφυλάξει, εφόσον δεν μπορεί να το πετύχει με διαφορετικό τρόπο και δεν του μένει άλλη επιλογή. Και σε αυτή την περίπτωση ο μοναχικός δρόμος ανοίγεται μπροστά του, αν είναι αυτό που επιθυμεί. Στην περίπτωση βέβαια που ο γάμος του έχει φέρει στην ύπαρξη παιδιά, τότε οπωσδήποτε χρειάζεται να αφιερωθεί στην φροντίδα και στην σωστή ανατροφή τους.

Αν όμως κρατιέται ακόμα ο γάμος, έστω και σε μια επιρρεπή και ευαίσθητη κατάσταση, όπως είναι μια κατάσταση διάστασης, ας κάνει ο κάθε σύζυγος ότι περνάει από το χέρι του να τον διατηρήσει τον γάμο σε κάθε περίπτωση, ειδικά μάλιστα αν έχουν κάνει παιδιά. Σε μια δημοσίευση αναφερόταν ανώνυμα τι έκανε κάποιος, που ζούσε μαζί με τη σύζυγό του κάτω από την ίδια σκέπη, προσπαθώντας να σώσει το γάμο του και να αποφύγει μια πιθανή διάσταση και το κίνδυνο ενός διαζυγίου. Όταν λοιπόν στο σπίτι ξεκίναγε να γίνει ένας καυγάς μεταξύ τους, αυτός αναχωρούσε, πήγαινε ένα περίπατο ή συναντούσε κάποιο φίλο του, και επέστρεφε μετά από ώρα, όταν πια είχαν και οι δύο ηρεμήσει, αποφεύγοντας να ξανασυζητήσουν για το ίδιο θέμα για το οποίο προηγουμένως παραλίγο να γινόταν καυγάς. Μάλιστα όταν επέστρεφε πίσω είχε φροντίσει να έχει μαζί του και κάποιο δώρο, λουλούδια ή γλυκά ή κάτι άλλο. Την μέθοδο αυτή την είχε ονομάσει 'μικρό διαζύγιο'. Ήταν το 'μικρό διαζύγιο' που χρησιμοποιούταν προς αποφυγή του κανονικού διαζυγίου. Στη περίπτωση που οι συζευγμένοι δεν κατοικούν μαζί, μπορούν να φροντίσουν και να πετύχουν να έχουν κάποιες συχνές

συναντήσεις μεταξύ τους, έχοντας μαζί και τα παιδιά, αλλά καμιά φορά και χωρίς αυτά, τις οποίες συναντήσεις αυτές μπορούμε κατά κάποιο τρόπο να τις ονομάσουμε 'γάμο του τώρα', 'γάμο στο παρόν'. Δηλαδή, αφού δεν τα βρίσκουν οι δυο τους μεταξύ τους, συγκατοικώντας, μπορούν να προσπαθήσουν και να καταφέρουν τελικά να τα βρουν, έχοντας μια συνάντηση πολύ συχνά μεταξύ τους, κάνοντας ένα 'γάμο του τώρα', όπου σημαντική μπορεί να είναι και η τηλεφωνική επικοινωνία, ως μέσο καλλιέργειας αγάπης (χωρίς να σημαίνει ότι αν υπάρχουν κάποιες συγκρούσεις, κάποιες φορές, τότε αποτυχαίνουμε, που και αυτές φυσικές είναι ως ένα σημείο, αν υπάρχουν). Γιατί όχι, έστω και με αυτούς τους τρόπους των ολιγώρων απουσιών από το σπίτι ή των συνεχών διαδοχικών συναντήσεων, ή και με οποιοδήποτε άλλο αποτελεσματικό τρόπο που μπορεί καθένας να διανοηθεί, με θέληση και με δημιουργικό πνεύμα προς όφελος της σχέσης του με το σύντροφό του που κινδυνεύει να διαλυθεί, να καταφέρει τελικά να κρατηθεί και να επιβιώσει η σχέση του αυτή, που θα είναι οπωσδήποτε σωτήριο, εκτός από τους συζύγους, και για τα παιδιά αν υπάρχουν στο γάμο τους; Οπωσδήποτε αξίζει πράγματι το κόπο, αλλά και θυσίες, να κάνει κάποιος για να σώσει την σχέση με τον σύντροφό του και την οικογένεια του. Απαραίτητη βέβαια ελάχιστη προϋπόθεση για μια προσπάθεια σαν αυτή, είναι να παραμένει ο ένας στον άλλο πιστός, ώστε πάνω σε αυτή την αμοιβαία πίστη τους να θεμελιωθεί ο αδιάρρηκτος δεσμός αγάπης τους, που θα συνεχίσει να τους κρατά ενωμένους, πέρα από τις όποιες δυσκολίες αντιμετωπίζουν στη σχέση τους, οι οποίες και με τον καιρό μπορούν να μειωθούν ή και σε μεγάλο βαθμό να ξεπεραστούν.

#### Επίλογος.

Πάντως συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι η σωστή στάση του καθενός στο έγγαμο ζευγάρι απέναντι στο σύντροφό του, ως και στις πιο δύσκολες στιγμές, δηλαδή η στάση του θάρρους και της προθυμίας, της υπομονής και της ανοχής, της κατανόησης και της αγάπης, και όχι της πεισματικής ανυποχώρητης εμμονής του καθενός στο δίκιο του, θα τους οδηγήσει κάποια στιγμή με το πέρασμα του χρόνου να αντιληφθούν αβίαστα, με τρόπο φυσικό, χωρίς να χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια με το μυαλό για να το κάνουν, προς τα πού θα πρέπει να πορευθούν, ώστε αν προχωρήσουν προς τα εκεί πρόθυμα, να μειωθούν τα προβλήματά τους και να ελαφρύνει το βάρος τους που έχουν να σηκώσουν, πράγμα που θα κάνει τη ζωή τους, όσο δύσκολη και τραχεία και να ήταν, περισσότερο ομαλή, υποφερτή και ανθρώπινη, καταλήγοντας ενίοτε να είναι και ευχάριστη. Η στιγμή αυτή θα είναι η ώρα της δημιουργίας, που θα τους δώσει την ευκαιρία μαζί να πορευθούν μπροστά, προς το καλύτερο, και έτσι να γευθούν τους πρώτους καρπούς του αγώνα τους ως αμοιβή γι αυτόν, τους οποίους θα ακολουθήσουν κι άλλοι πολλοί. Αρκεί να μην το βάζουν κάτω, να μην λιγοψυχούν, αλλά με δημιουργική προθυμία



και αρχοντιά να συνεχίζουν αυτόν τον ίδιο καλό τους αγώνα.

Έτσι πρόθυμος στο γάμο, άφοβα, σταθερά, βλέποντας μπροστά, και ο Σωκράτης, ο μεγαλύτερος από τους φιλοσόφους όλων των εποχών, που μαρτύρησε για την αλήθεια της διδασκαλίας του στην Αθήνα πριν δυόμιση χιλιάδες χρόνια, έκφραζε την άποψή του: “Σε συμβουλεύω να παντρευτείς. Αν βρεις μια καλή γυναίκα, θα είσαι ευτυχισμένος. Αν όχι, θα γίνεις φιλόσοφος”. Και αληθινός φιλόσοφος βέβαια σημαίνει πνευματικά καλλιεργημένος. Το ίδιο μπορεί να το λέγαμε βέβαια και για μια γυναίκα: “Αν βρεις ένα καλό άντρα θα είσαι ευτυχισμένη. Αν όχι θα γίνεις ενάρετη”. Χωρίς βέβαια να αποκλείεται κάποιος με το γάμο και να καλλιεργηθεί πνευματικά, πάντα κάνοντας τον καλό αγώνα του, αλλά την ίδια στιγμή να είναι και ευτυχισμένος, εννοώντας όχι έχοντας την εξωτερική και εφήμερη ευτυχία, αλλά την ευτυχία που είναι εσωτερική και αμετάθετη. Και η αλήθεια είναι ότι πάντα πίσω από την πνευματική καλλιέργεια και την αρετή κρύβεται αυτή η ευτυχία, η πραγματική, που κανείς δεν μπορεί να την αφαιρέσει από τον άνθρωπο. Και στην πραγματικότητα, ο γάμος είναι μια ευκαιρία για την ευτυχία αυτή.

Τα παιδιά, ένας από τους καρπούς του γάμου.

Πηγές.

Βιβλιογραφία.

Γέροντος Παΐσιου, Οικογενειακή ζωή, Λόγοι Δ΄, Ι.Η. Έυαγγελιστής Ιωάννης ο Θεολόγος, Σουρωτή Θεσσ/κης, 2002.

Περιοδικό Πολύτεκνη Ελληνορθόδοξη Οικογένεια, Π.Ε.Φι.Π., τ.110 και τ.111, 2006.

π. Διονυσίου Τάτση, Γάμος, Το Μέγα Μυστήριο, Κόνιτσα, 2003.

Άγιου Ι. Χρυσοστόμου, Ο Γάμος, η Οικογένεια και τα Προβλήματά τους, Συνοδία Σπυρίδωνος Ιερομονάχου, Νέα Σκήτη Αγ. Όρους, 2009.

Γ.Ι.Μανζαρίδη, Χριστιανική Ηθική, Π.Πουρναρά, Θεσσ/κη, 2000.

Α. Μ. Σταυρόπουλου, Ποιμαντική Γάμου και Οικογένειας, Αρμός, Αθήνα, 2008.

Υποθήκες ζωής. Από τη ζωή και τη διδασκαλία του π.Επιφανίου, Ι.Ησυχαστήριο ‘Κεχαριτωμένης Θεοτόκου’ Τροιζήνας, Αθήνα, 2002.

Οσίου Πορφυρίου και Παΐσιου, Για να σταθεί η Οικογένεια, Αλεξανδρούπολη, 2014.

Σοφία Κουλόμζιν, Το Ορθόδοξο βίωμα και τα παιδιά μας, Ακρίτας, Αθήνα, 2000.

Ιστότοποι.

[www.pefip.gr](http://www.pefip.gr)

[www.romnios.gr](http://www.romnios.gr)

[anavaseis.blogspot.gr](http://anavaseis.blogspot.gr)

[o-kalos-poimin.blogspot.gr](http://o-kalos-poimin.blogspot.gr)

[www.oodegr.co](http://www.oodegr.co)

[www.egolpion.com](http://www.egolpion.com)

[www.diakonima.gr](http://www.diakonima.gr)